

Klimatkampen fortsätter inne i rättssalen

av Greenpeace Sverige

november 15, 2019 | 0 Kommentarer

[Dela på Facebook](#) [Dela på Twitter](#) [Dela via Email](#)

[#Havsreservat](#) [#Klimatförändringar](#)

I april 2019 protesterade Greenpeace mot nya oljeborringar i Arktis vid oljeplattformen Hercules i norra Norge.

Just nu pågår över 1000 rättsfall kopplade till klimatkrisen i sammanlagt 28 länder. Klimatkampen utkämpas i rättssalen för att hålla regeringar och företag ansvariga för sin del i klimatkrisen och de konsekvenser som drabbar och kommer att drabba människor även långt in i framtiden. Greenpeace har under november 2019 än en gång mött den norska staten, som trots en pågående klimatkris fortsätter att borra efter ny olja i Arktis, i domstol.

Vi befinner oss mitt i en klimatkris. Mer frekvent extremväder som torka och översvämningar kommer i synnerhet att drabba världens fattigaste och hota mycket grundläggande rättigheter som hälsa, hem, vatten och sanitet. Det blir bara tydligare hur klimatförändringarna är en av de största hoten mot mänskliga rättigheter och mot allt liv på jorden.

2016 stämde Greenpeace den norska staten eftersom regeringen beslutade att utfärda licenser till Statoil, Chevron och 11 andra oljebolag i helt nya områden i det känsliga Arktis. “Vi och tusentals medborgare med oss anser att norska statens oljeborrningar i Arktis kränker den grundlagsskyddade rätten till *“en säker och hälsosam miljö för nuvarande och kommande generationer”*. Dessutom går handlingarna emot Parisavtalets mål om att begränsa temperaturökningen till 1,5°C”, säger Frode Pleym, chef för Greenpeace i Norge.

Greenpeace mål mot den norska regeringen är ett exempel på hur medborgare och miljöorganisationer använder lagen för att visa hur handlingar som skadar miljö och klimat, som oljeborrningar i Arktis, är ett brott mot våra rättigheter.

“Klimaträttsfallet i Norge blir ett strategisk sätt att sätta press på politikerna. De tvingas se klimatkrisen som ett fall gällande mänskliga rättigheter – och medborgares rättigheter är i högsta grad statens ansvar”, förklarar Frode.

Samma sak har redan lyckats i flera andra länder. I Nederländerna vann miljöorganisationen Urgenda när domstolen beslutade att den nederländska regeringen inte gjort tillräckligt för att minska landets koldioxidutsläpp. Det revolutionerande i den domen var att den inte baserades på lagstiftningen utan på en analys av rättigheterna. Ett liknande fall utspelade sig i Österrike när domstolen gick emot myndigheternas beslut om att bygga ut Wiens flygplats, eftersom det skulle leda till ökade CO₂-utsläpp. Domen baserades delvis på rätten till en hälsosam miljö. Ett tredje exempel är från Colombia där ett projekt för att utvinna resurser i ett sårbart bergsområde stoppades. Även om utvinningen inte gick emot lagen dömde domstolen att det gick emot grundlagen, gällande till exempel rätten till rent vatten.

I Greenpeace första rättegång mot norska regering 2017 lyckades vi inte hela vägen. Domstolen menade då att norska regeringen inte är ansvarig för den koldioxid som norsk olja släpper ut när den förbränns i andra länder. “Det är ett absurt argument eftersom klimatförändringar inte har några gränser. Norsk olja bidra till den globala uppvärmningen, oavsett var den förbränns”, konstaterar Frode och fortsätter. “Och vi ger inte upp! Greenpeace överklagade domen – och nu inväntar vi nästa dom i slutet av december från norska hovrätten. Vi är övertygade. Oljans tidsålder är förbi.”